

ONTDEK Loch Ness OP DE FIETS

De Great Glen
Way en de South
Loch Ness trail

Loch Ness en het prehistorische monster Nessie worden doorgaans in één adem genoemd. Met de nieuwe South Loch Ness trail is het tijd om een andere associatie te krijgen: mountainbiken.

Tekst en foto's: Karin Anema

Hoog boven het meer puffen we uit na een lange klim. Daar ligt het iconische Loch Ness in haar volle lengte uitgestrekt. De lucht weerspiegelt in het water, er zijn vreemde rimpelingen, en een cruisebootje speurt naar Nessie. Het meer ligt daar als een diepe vouw, omringd door steile hellingen. Ooit is hier het noorden van Schotland afgebroken van het zuiden.

Een halve dag eerder zijn we vanuit Inverness gestart. Over een double track zijn we langs eeuwenoude, gestapelde muren gefietst, begroeid met mossen, bosbessen en varens. Het pad voert dwars door mysterieuze bossen en over bloeiende heidevelden. Nergens is bebouwing te bekennen. En toch hangt in *the middle of nowhere* een uitnodiging om 's avonds naar een openluchtconcert te luisteren en paddenstoelen te eten. Zo vroeg op de dag gaan wij thee drinken bij een geïmproviseerd café, waar varkens en kippen tussen de stoeltjes scharrelen. De meeste wandelaars die we op de Great Glen Way tegenkomen zijn Amerikanen. Sommigen zijn op zoek naar hun *roots*: hun voorouders zijn tijdens de roemruchte Clearances verjaagd. Er wonen vier keer zoveel Schotten in het buitenland als in Schotland.

Als we weer opstappen, werpen we een blik op de lucht: wat een mazzel dat we geen *spell of rain* hebben, maar wel *spells of sun*. De hellingen zijn lang en fors. Tussen de 12 en 25 graden. De verrassende uitzichten houden je gaande. Diep beneden duikt af en toe Loch Ness op. Soms staalblauw, soms leisteengrijs. 1500 jaar geleden al werd hier een monster gezien, een groot, donker ding. De vraag '*Seen the salamander body?*' heeft ook de laatste eeuw de gemoederen bezig gehouden. Er werden prijzen beloofd voor wie hem levend boven water kreeg. En in 1987 was er een

Op een Schotse bruiloft draagt iedereen een kilt

bloedserieuze Deep Scan expeditie. Telescopen, camera's en opnameapparatuur worden nog steeds op het mysterieuze, 300 meter diepe water gericht. Het enige wat wij ontwaren, is het piepkleine Cherry Island. Even verderop, spiegelend in het water, staat de ruïne van kasteel Qrquhart. Ineens zien we niets meer: een wolk *midges* vliegt ons in het gezicht.

WHISKY EN KILT

Na flink klimmen en dalen drinken we de volgende dag koffie in Drumnadrochit ('brugriechel'), waar 400 soorten whisky in de bar staan. *Slainge a mhaith!* Wij houden het bij koffie en bekijken de fietskaart. Gids Ben vertaalt de plaatsnamen: *inver* betekent riviermonding; *dun* kasteel, *creag* rots en *garbj* ruig. Het Gallick is een bijna dode taal, slechts 50.000 mensen spreken het nog. Maar de traditionele muziek en de vele whiskydestilleerderijen zijn tenminste intact gebleven. Zo zijn er op één eiland met 150 inwoners maar liefst zes destilleerders. Ook zien we onderweg nog de traditionele Schotse architectuur - de wit gepleisterde cottages met leistenen daken.

Bovendien heeft Ben een kilt, net als iedere Schot. 'Ooit was die gemaakt van tien meter stof, je kon 'm afwikkelen en er in slapen. Ideaal is dat je de kilt op allerlei manieren kunt dragen. Op een lange wandeling draag ik 'm met een t-shirt of trui. Bij een speciale gelegenheid met stropdas en jasje. Of met vlinderdas en gilet. Op een Schotse bruiloft draagt iedereen een kilt.' De kilt werd ooit door een Engelse koning in de ban gedaan, maar een volgende koning zag er een hip kleedingstuk in en lanceerde de mini-kilt. Iedere familie heeft haar eigen patroon. Ben: 'Kilt en whisky zijn identiek aan Schotland.' Voor de lunch stoppen we in het pittoreske dorp Fort Augustus. Op de kades van de sluisen kijken we naar de trawlers die deze short cut nemen om zich de gevaarlijke tocht rond noord-Schotland te besparen.

NIEUW DE SOUTH LOCH NESS TRAIL

Op de stille zuidkant van het meer wijst niet langer een blauw paaltje met een distel ons de weg, maar een blauw paaltje met een eekhoorn. Ook op deze South Loch Ness trail heb-

ben we keus in lagere en hogere routes. Behalve een boerin te paard, komen we vandaag niemand tegen. Met schaapskuddes, weilanden en beekjes is het hier landelijker dan de noordkant. Maar vergis je niet: het blijft klimmen en sterk dalen. Zoals 'de kurkentrekker'. Ben leert me hoe je als een skiër de haarspeldbochten kunt nemen en als een ruiter over boomstammetjes op het pad moet springen. Ik voel me heel wat, maar volgens Ben zijn dit slechts blauwe en rode mountainbikeroutes.

Bij de overnachting in Foyers verklaart de hotelier Louise dat ze stiekem toch wel in Nessie gelooft. 'Mijn moeder gelooft heilig in Nessie. Ik houd van het mysterie. Twee keer ben ik op een cruise geweest. Op de ruiten van de boot is Nessie getekend: zo kun je prima foto's nemen.' In de vensterbank staan vage foto's van het geliefde monster. Dagelijks, zegt ze, heb ik onder mijn gasten Nessie-spotters. Om ons heen tikken senioren rokerige whisky's weg. Wellicht helpt dat om Nessie te zien. Op de laatste dag passeren we het dorpje Dorres. Op het strand, in een caravan, woont Steve, dé Loch Ness spotter sinds ruim 25 jaar. Onlangs heeft hij gezegd dat het monster niet bestaat. De volgende dag kreeg hij de pers over zich heen. Sindsdien is hij grumpy. 'Als je een droom hebt, hoe mal die ook is, is het de moeite waard daar naar te leven,' heeft hij geantwoord. Vandaag is hij niet thuis, zelfs

niet om zijn kleibeeldjes van Nessie te verkopen. Want sinds de jaren dertig zijn de fascinatie en folkore rondom Nessie goede marketinginstrumenten.

Terug in Inverness, in de pub, lacht bouwvakker Bob: 'Ik ben achter het kasteel Qrquhart geboren. Als geen ander ken ik het geheime recept van Nessie: hij krijgt iedere morgen van mij *porridge* en *haggis*. *Slainge a mhaith!*'•

INFORMATIE

De Great Glen Way (sinds 1992) en de South Loch Ness trail (nieuw) gaan vrijwel geheel over onverharde single en double tracks. Op de trail heb je diverse keuzes om de High Route (moeilijker, maar met grandioze uitzichten) te nemen of de Low Route. De route kost 3-4 dagen.

MEER INFORMATIE: www.visitinvernesslochness.com en www.visitbritain.com

FIETSVERHUUR: www.tickettoridehighlands.co.uk in Belfield Park, Inverness. Bagagevervoer is mogelijk.

OVERNACHTINGEN: bv: Craik Na Dav [B&B], zie www.craik-na-dav.com; Foyers House [www.foyershouse-lochness.com]; Beaufort Hotel, zie www.beauforthotelinverness.com

VLUCHTEN: Flybe van Amsterdam naar Inverness.

